

L'estranyesa de Raül Garrigasait guanya el Llibreter

Publicada per Edicions de 1984 al gener, 'Els estranys' s'emporta els lectors fins a Solsona durant la Primera Guerra Carlina. En la categoria d'altres literatures ha guanyat 'Estirpe', de Marcello Fois. En àlbum il·lustrat, l'escollit ha sigut Albert Asensio, autor de l'exquisit 'El banc blau'

RAÜL

a

llegim

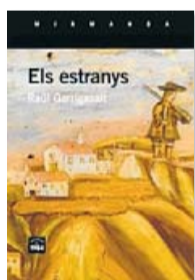
42-43

● 'L'enigma de l'ocell blau', novel·la revelació de l'estiu ● Reediten la traducció de Vergés dels sonets de Shakespeare

44-45

● Màrius Sampere segueix en forma als 88 anys: publica l'excel·lent 'Dèmens' ● L'obra completa de Rimbaud

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

ELSESTRANYS
RAÜL GARRIGASAIT
EDICIONS DE 1984
188 PÀG./17,50 €

Quan Raül Garrigasait va presentar al gener *Els estranys*, la seva primera novel·la, va quedar clar que a més de ser un autor que podia escriure amb versemblança, sentit de l'humor i un estil esponerós sobre la Primera Guerra Carlina també tenia un discurs sobre literatura molt ben estructurat, que alguns lectors ja havien pogut conèixer gràcies a l'assaig *El gos cosmopolita i dos espècimens més* (A Contravent, 2012). "Els estranys no és una novel·la històrica perquè no és didàctica ni vol reconstruir el passat amb vocació antiquària –va dir l'autor–. És un llibre que no podria existir sense *El castell*, de Franz Kafka, o *Els nostres avantpassats*, d'Italo Calvino: miro el passat per parlar de dilemes que són vigents".

El jurat del premi Llibreter 2017 ha escollit la novel·la de Garrigasait, traductor i editor de la col·lecció de clàssics grecs i llatins de la Fundació Bernat Metge –actualment a Ara Llibres–, entre les novetats de literatura catalana publicades entre el maig de l'any anterior i el maig de l'any en curs. "És un retaule de situacions, personatges i gèneres literaris que barreja ficció i realitat –va recordar la llibretera Isabel Sucunza, membre del jurat–. Es tracta d'una obra original en tants aspectes que els llibreters la podem recomanar a molts

tipus de lectors". Josep Cots, l'editor del llibre –que enguany també ha rebut el Premi Nacional de Cultura per la seva feina al capdavant d'Edicions de 1984–, també va fer la seva valoració d'*Els estranys*: "Des de l'aparició al mes de gener, n'hem venut uns 2.000 exemplars. La venda ha sigut sostinguda i el premi ajudarà a fer créixer l'acceptació de la novel·la, d'una gran plasticitat literària i comicitat tràgica. Amb *Els estranys* comença la trajectòria novel·lística d'un escriptor important".

Garrigasait va recordar la premissa argumental del llibre. "És una novel·la sobre la mirada perplexa d'un estranger que arriba a la Solsona del 1837, durant la Primera Guerra Carlina, pensant-se que té eines per entendre aquell lloc i el moment, però els seus esquemes d'interpretació se li enfonsen progressivament". Tot seguit va dir que escrivint la història va tenir molt presents aquelles veus de "Solsona i el seu entorn" que són "rudimentàries però efectives" i que tenen la capacitat "de mostrar les seves tempestes interiors". Una de les idees importants de la novel·la és "la percepció que la modernitat és una cosa que ve de fora". Arrenca amb una descoberta que un *alter ego* de l'autor fa a Berlín al present, i d'aquí l'acció retrocedeix fins al segle XIX: el jove prussià Rudolf von Wielemann arriba a Solsona per sumar-se

a la causa carlina, però de seguida perd la pista de l'exèrcit, que marxa de la ciutat deixant-lo sol en un entorn on vagarejarà durant tot un any, esforçant-se per comprendre'l. "Acostant-me al món dels personatges m'he adonat que paral·lelament als discursos de progrés n'hi ha també de dolor i patiment", explicava Garrigasait ahir.

Una epopeia sarda

En la categoria d'altres literatures, l'obra guanyadora ha sigut *Estirpe*, de l'escriptor sard Marcello Fois, per "l'habilitat de crear vides minúscules i convertir-les en llegenda, per la reivindicació d'una llengua arrelada en la tradició oral del Mediterrani i que avui també pot seduir generacions de joves, i per la irrupció en aquesta tradició de la modernitat i la història general, i d'un temps i un espai que transformen i fan universal per als lectors aquesta estirp de Nuoro".

Nascut el 1960, Marcello Fois va debutar amb *Ferro recente* (1992) i des de llavors ha publicat una trentena de llibres. El 2015, Periscopí va

"AMB 'ELS ESTRANYS' COMENÇA LA TRAJECTÒRIA D'UN ESCRIPTOR IMPORTANT", DIU JOSEP COTS

MARCELLO FOIS

ALBERT ASENSIO

Les dues etapes del guardó

♦♦♦♦♦ J.N.

El premi Llibreter va néixer l'any 2000 amb la intenció de reconèixer una obra de ficció publicada "durant l'últim any i que hagués passat relativament desapercebuda als lectors", recorda Antoni Daura, actual president del Gremi de Llibreters. El primer dels llibres afortunats va ser *L'última trobada*, de Sándor Márai, recuperació de Salamandra i Empúries d'una novel·la de l'escriptor hongarès publicada per primera vegada el 1942. L'elecció de Márai –que s'havia suïcidat el 1989 als Estats Units– va ser molt ben rebuda pels lectors: les bones vendes van fer que durant els següents anys se'n publicqués gran part de les novel·les.

Durant la primera etapa del Llibreter –que també distingia un àlbum il·lustrat, categoria que ha anat guanyant visibilitat els últims anys– es va potenciar autors com Javier Cercas, que el va aconseguir el 2001 amb *Soldados de Salamina*, J.M. Coetzee, que va guanyar-lo el 2003 amb *L'edat de ferro* poc abans de rebre el Nobel, i Robertson Davies, gràcies a *El cinquè en joc*, primera i excel·lent novel·la de la trilogia de Deptford: el guardó de l'any 2006 va permetre la consolidació del projecte editorial de Libros del Asteroide. "Quan portàvem una dècada del premi vam voler fer una reflexió sobre el perfil del llibres guanyadors –explica Daura–. En tot aquell temps només dos autors catalans l'havien aconseguit, Javier Cercas i Enrique de Hériz, i tots dos escriuen en castellà. Vam proposar desdoblant el premi de ficció a un autor en llengua catalana i a un autor d'altres llengües. La proposta es va aprovar per majoria en una assemblea". Els primers guanyadors de la

nova etapa van ser Jordi Puntí, amb *Maletes perdudes*, i Elizabeth Strout, amb *Olive Kitteridge*. Va ser l'any 2010: una vegada més, tots dos llibres van acabar tenint molt de recorregut entre els lectors. Des de llavors, alguns dels autors que han rebut el Llibreter han sigut Blanca Busquets, Gerbrand Bakker, Wajdi Mouawad, M. Mercè Cuartiella i Alicia Kopf.

Com funciona el premi?

El Llibreter és tan antic com el premi Libro del Año, del gremi de llibreters de Madrid, que actualment també està dividit en diverses categories. Un dels altres guardons del sector de l'Estat amb què comparteix objectius és el premi Euskadi de Plata. Marià Marín, secretari tècnic del Gremi de Llibreters, explica el funcionament del premi: "Hi ha un jurat per a cadascuna de les categories format per cinc llibreters en actiu. Aquest jurat rep al llarg de l'any les propostes que els fan arribar les llibreries: cal que els títols siguin publicats entre el maig de l'any anterior i el de l'any en curs, i que siguin de qualitat però no hagin rebut l'atenció que mereixien". El jurat es reuneix tantes vegades com calgui –sigui presencialment o a través de debats per correu electrònic– fins que quan s'acosta la data de lliurament fa una última trobada decisiva, durant la qual es voten els candidats –que acostumen a ser entre tres i cinc per categoria– i es redacta per què s'escull els guanyadors. Tot i que el premi Llibreter vol ser un dels moments de trobada més importants del sector, ha sigut durant els últims anys que s'ha impulsat la festa en què s'anuncien els escollits. Ahir, a la sala Luz de Gas hi van passar més de 500 convidats. ♦♦

publicar la versió catalana de *Memòria del buit*, que també va ser publicada en castellà a Hoja de Lata, microeditorial asturiana dirigida per Laura Sandoval i Daniel Álvarez Prendes que va publicar els primers títols el 2013 i que compta al seu catàleg amb títols de Gavin Maxwell, Elinore Pruitt Stewart, Julian Semiónov i Luisa Carnés. "Compteu amb nosaltres per seguir lluitant des de la trinxera de la cultura", van dir ahir els editors. Fois, que no va poder ser a Barcelona, va enviar un vídeo d'agraïment: "La història dels Chironi és com la de moltes famílies, feta de vivències grans i petites. Amb una diferència: ells han trobat un boig disposat a explicar-les en tres llibres. Aquest boig soc jo".

La tercera categoria que reconeixen anualment els llibreters catalans és la del millor àlbum il·lustrat. En aquest apartat l'obra guanyadora ha sigut *El banc blau*, d'Albert Asensio, que l'editora Mar González, de Babulinka, ha descrit com "una obra amb gran capacitat d'emocionar que parla sobre el pas del temps i mostra un missatge necessari: sempre podem tornar a començar". *El banc blau* explica amb sobrietat i bon gust les històries d'amistat, amor i solitud que tenen lloc al voltant del banc d'un parc que és l'únic que sobreviu, impertorbable, al cap dels anys. ♦♦

UNA LLIBRETERA I UN CAP DE PREMSA AL PALMARÈS

Des de fa sis anys, el Gremi de Llibreters atorga el Memorial Pere Rodeja. És una distinció que, igual que el premi Llibreter, no té dotació econòmica però gaudeix d'un ressò notable. El Memorial Pere Rodeja premia una llibreria catalana i "una persona o entitat que destaquï per la divulgació i suport envers les activitats que els llibreters duen a terme". La llibretera guanyadora ha sigut Rosana Lluch, de Llorens Llibres, ubicada a Vilanova i la Geltrú. L'altre premi ha sigut per a Xavier Gafarot, cap de premsa del Grup 62, "per la feina, sovint amagada, dels gabinets de premsa editorials, en un treball continu amb llibreries i autors".

F. MELCION

ESTIRPE
MARCELLO FOIS
HOJA DELATA
TRADUCCIÓ DE
FRANCISCO ÁLVAREZ
GONZÁLEZ
296 PÀG. / 21,90 €

EL BANC BLAU
ALBERT ASENSIO
BABULINKA BOOKS
40 PÀG. / 14,95 €

L'última trobada, de Sándor Marai, es va emportar el primer premi Llibreter: entre els finalistes hi havia Vila-Matas i Carme Riera. ARA